

Татар гомуми белем бирү оешмаларында укучы балалар өчен
татар теленнән мәктәп олимпиадасы биремнәре
2017-2018 уку елы
6 нчы сыйныф

*Үткәрү вакыты – 60 минут.
Максималь балл – 42.*

I. Тестлардан дөрес җавапны билгеләгез.

1. Сүзләрнең барысында да [w] әйтелә торган рәтне билгеләгез. (2 балл)

- а) бау, кавын, бавыр, Вил
- ә) авыз, вакыт, тавык, су
- б) телевизор, вагон, автор, ваза
- в) Галиев, авыл, савыт, тау

2. Жөмләдәге ирен гармониясенә буйсынган сүзләр санын билгеләгез. (2 балл)

Эчә торган төче су планетадагы бар сулыкларның нибары ике генә процентын тәшкил итә. (Г.Бәширов)

- а) 1 ә) 2 б) 3 в) 4

3. Жөмләдәге алынма сүзләр дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)

Әни өстәлгә мичтән яңа алынган түм-түгәрәк ипи китереп куйды. (Ш.Маннапов)

- а) әни
- ә) өстәлгә
- б) мичтән
- в) өстәлгә, мичтән

4. Омонимнарның төре дөрес күрсәтелгән рәтне билгеләгез. (2 балл)
Марат йөгерү ярышында алтынчы булып килде. – Бүген без алтынчы һөнәре турында сөйләштек.

- а) саф лексик
- ә) омоформа
- б) омофон
- в) омограф

5. **Кулы бии** фразеологизмының мәгънәсе дәрәс аңлатылган рәтне билгеләгез. **(2 балл)**

- а) бик оста бии торган
- ә) алдакчы, ялагай
- б) бик уңган, житез
- в) мактанчык

6. Жәмләдәге калын хәрәфләр белән бирелгән кисәкчәнең төре дәрәс күрсәтелгән рәтне билгеләгез. **(2 балл)**

Табигать йокысыннан уянырга әзерләнә генә иде әле. (Ф.Садриев)

- а) икеләнүне белдерә торган
- ә) раслауны белдерә торган
- б) көчәйтүне белдерә торган
- в) чикләүне белдерә торган

7. Калын хәрәфләр белән бирелгән исемнәрнең үзенчәлекләрен билгеләгез. **(2 балл)**

Байлыгым булмаса, намусым бар. (Мәкаль)

- а) баш килештә, I зат тартым белән төрләнгән, берлек санда
- ә) иялек килешендә, I тартым белән төрләнгән, берлек санда
- б) төшем килешендә, II тартым белән төрләнгән, күплек санда
- в) баш килештә, тартым белән төрләнмәгән, берлек санда

8. Жәмләненң төре дәрәс күрсәтелгән рәтне билгеләгез. **(2 балл)**

Хәзер матур кошлар арасында да иң матуры диләр икән үзен!

(Н.Андерсен)

- а) хикәя
- ә) сорау
- б) боерык
- в) тойгылы

II. Теоретик бирем.

Сингармонизм законы турында белгәннәрегезне языгыз. **(10 балл)**

III. Ижади бирем.

Сузык аваздан башланган сүзләрдән генә торган “Алтын көз” дип аталган темага 8 жәмлә языгыз. **(16 балл)**